odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

Concept begrotingswijziging 2025

Omgevingsdienst IJmond

Inhoud

1 Inleiding 3
1.1 KERN (samenvatting) 5

2 Ontwikkelingen en financiële uitgangspunten 6
2.1 (Externe) ontwikkelingen Omgevingsdienst IJmond 7
2.2 Aanleiding begrotingswijziging 8
2.3 Nadere onderbouwing begrotingswijziging 2025 9
2.3.1 Toelichting op aangevraagde financiële middelen 12
2.4 Bestuurlijke keuzes voor korte en lange termijn 13
2.4.1 Korte termijn 13
2.4.2 Lange termijn 14
2.5 Planning & control cyclus Omgevingsdienst IJmond 15
2.6 Financiële uitwerkingen 16

3 Financieel kader 26
3.1 Wijze van financiering 27
3.1.1 Tarief 27
3.1.2 Wijze van kostennormering 27
3.1.3 Financieel beleid 27

4 Gewijzigde paragrafen 28
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 29
4.2 Financiële kengetallen 29

5 Financiële begroting (inclusief overhead) 31
5.1 Overzicht baten en lasten 32
5.2 Toelichting op de baten 32
5.3 Totalen 34
5.4 Incidentele baten en lasten 34
5.5 Specificatie naar taakvelden 34

6 Meerjarenraming 35
6.1 Meerjarenraming 2026 – 2028 36

7 Bijlagen 39
7.1 Bijlage 40
7.1 Formatieoverzicht 41
7.2 Specificatie overhead 41
7.3 Stemverhoudingen 42
7.4 Verdeelsleutel 43
7.5 Incidentele bijdrage 2025 44
7.5.1 Incidentele bijdrage per deelnemer 44
7.6 Overzicht van dienstverleningsovereenkomsten en projectbijdragen per deelnemer 45

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

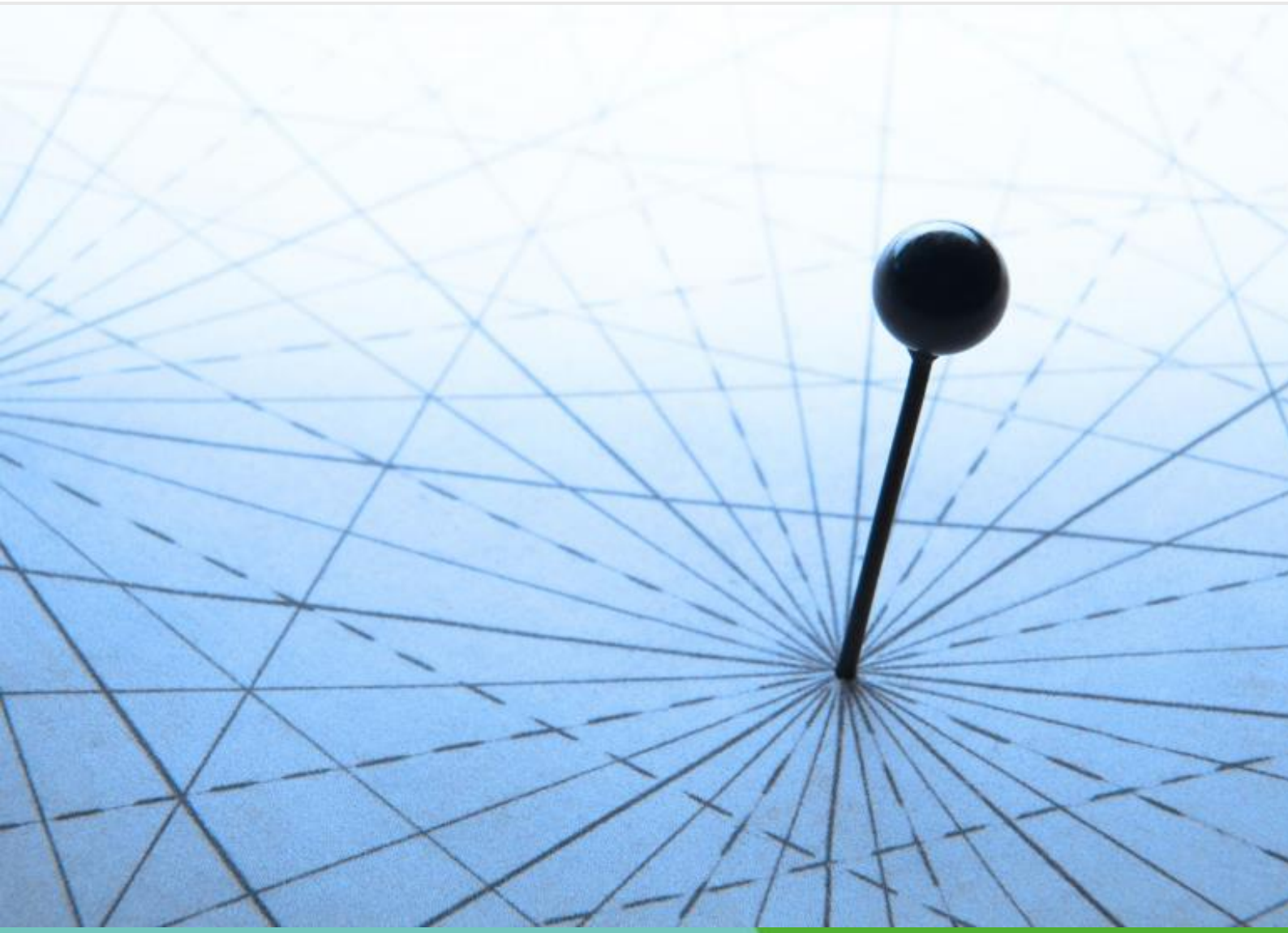

1 Inleiding

In dit document is de begrotingswijzing 2025 van Omgevingsdienst IJmond (ODIJmond) uitgewerkt. Wij kondigden de begrotingswijziging aan in de kadernota 2025. Met de brief 'Kadernota 2025 Omgevingsdienst IJmond' informeerde het bestuur de colleges, raden en Provinciale Staten binnen ons werkgebied. In de maanden maart en april van dit jaar vonden regionale raadsinformatieavonden plaats, waarin wij raden informeerden over actuele ontwikkelingen die aanleiding vormden voor deze begrotingswijziging.

Aanleiding begrotingswijziging

In de brief en de bijeenkomsten stonden twee signalen centraal. De opdracht die ODIJmond uitvoert en de beschikbare middelen die zij daarvoor ontvangt is al meerjarig niet meer in balans. Dit leidt in de praktijk tot achterstanden in de uitvoering van de wettelijke taken. In het kader van het beschermen van de kwaliteit van de leefomgeving is dit een onwenselijke ontwikkeling. Daarnaast steunt de organisatie te sterk op incidentele middelen. Het effect van deze twee ontwikkelingen op de organisatie, deelnemers en de buitenwereld, maar ook de noodzaak om hierin een aantal stappen te zetten en op welke wijze wij dat doen lichten we toe in deze begrotingswijziging.

Verdiepende analyses

Deze signalen, evenals een aantal andere belangrijke signalen die wij in deze begrotingswijziging bespreken, kwamen naar voren gekomen in diverse verdiepende analyses die afgelopen maanden zijn uitgevoerd. Zo is ODIJmond eind 2023 extern gevisiteerd door andere omgevingsdiensten in het kader van het landelijke Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP-VTH), waar omgevingsdiensten getoetst worden op nieuwe – binnen het IBP vastgestelde – (kwaliteits)criteria. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur verdiepende analyses laten uitvoeren door twee externe bureaus.

Route naar toekomstbestendig

Vanuit de analyses en de aanbevelingen die daaruit voortkwamen, stelde ons bestuur een Plan van Aanpak IBP-VTH. Hierin beschrijft ons bestuur de ambitie om Omgevingsdienst IJmond door te ontwikkelen richting een toekomstbestendige organisatie. Het Plan van Aanpak is onderdeel van het landelijke Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP-VTH). Binnen dit programma zijn (kwaliteits)criteria ontwikkeld waaraan omgevingsdiensten in 2026 dienen te voldoen. Voldoen aan deze criteria betekent dat een dienst in staat is de opgedragen taken zo uit te voeren dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving (bescherming bewoners), het voorkomen van (vermijdbare) milieuschade en het aanpakken van de (milieu)problemen. Ook is een dienst in staat zijn rol te (kunnen) pakken in de grote transitie opgaven waar Nederland voor staat.

Om verder beeld te geven bij de aanleiding van deze begrotingswijziging starten we hoofdstuk 2 met een beschrijving van de ontwikkelingen binnen het speelveld van omgevingsdiensten in Nederland, het IBP-VTH, de daarbij geldende (kwaliteits)criteria, de uitkomsten van de externe visitatie (2023) en de noodzakelijke stappen richting een zelfstandig toekomstbestendige ODIJmond.

1.1 KERN (samenvatting)

Veranderend speelveld & landelijke ontwikkelen

De opgave voor omgevingsdiensten verandert sterk. Er ontstaat meer zich op de impact van menselijk handelen op milieu en gezondheid. Hierdoor ontstaan nieuwe thema's. Met de komst van de Omgevingswet verandert voor omgevingsdiensten het wettelijk kader onder vrijwel alle taken. Om naar de toekomst toe de keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving te versterken, wordt op landelijk niveau sinds 2022 gewerkt aan criteria om het functioneren van omgevingsdiensten te objectiveren. Gezien deze criteria is Omgevingsdienst IJmond in de huidige vorm niet robuust en heeft niet de omvang alle nieuwe taakvelden zelfstandig op te pakken.

Verdiepende analyse

Bij het vaststellen van de kadernota en gezien de verscherpte, landelijke criteria voor omgevingsdiensten, was het voor het bestuur zichtbaar dat er een stap gezet moest worden. Om te komen tot een goed totaal inzicht in waar de organisatie staat met de uitvoering van haar opdracht en als organisatie en wat er nodig is om vanuit de huidige situatie door te ontwikkelen richting een toekomstbestendige organisatie verzocht ons bestuur om verdiepende analyses op te stellen. Hierbij zijn wij ondersteund door twee externe partijen. Vanuit deze analyse is het beeld ontstaat dat de organisatie te sterk steunt op incidentele middelen, het juridisch kader inclusief de financieringsstructuur op belangrijke onderdelen niet meer aansluit op de huidige situatie.
De opdracht en middelen zijn uit balans, waardoor de organisatie qua middelen en capaciteit niet in staat is om de gehele opdracht uit te voeren. Dit effect is er al over meerdere jaren waardoor er een achterstand is ontstaan in de uitvoering van de primaire- en wettelijke taken. De huidige wijze waarop managementtaken en centrale sturing zijn geborgd is onvoldoende om de medewerkers goed te ondersteunen bij het uitvoeren van de opdracht.

Oplossingsrichting (korte- en lange termijn)

Onze opdrachtgevers zijn tevreden over de kwaliteit, flexibiliteit en mate van klantgerichtheid waarmee de dienst opereert. Echter is er onvoldoende zicht op de totale opdracht en de werkzaamheden die de dienst niet uitvoert of kan uitvoeren. De deelnemers hebben aangegeven de huidige situatie te willen aanpakken maar ook kritisch te kijken wat de beste oplossingsrichting is voor de lange termijn. Gezien de veranderende opgaven, context en stappen die de organisatie moet zetten richting de toekomst willen de deelnemers vanuit inzicht keuzes maken;

- Korte termijn: Gericht op het uitvoeren van beheersmaatregelen op de achterstanden op de uitvoering van wettelijke taken. Verbeteren van de centrale sturing op de opgaven. Het actualiseren van de GR, DVO en financieringsstructuur. Het extern laten ontwikkelen van scenario's richting de toekomst.
- Lange termijn: Maken van bestuurlijke keuzes op lange termijn, op basis van inzicht in de opgaven en kosten, zodat de uitvoering van de taken naar de toekomst toe geborgd zijn.

Met deze begrotingswijziging zijn wij in staat om de eerste, noodzakelijke stappen te zetten op onderdelen voor de korte termijn.

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

2 Ontwikkelingen en financiële uitgangspunten

2.1 (Externe) ontwikkelingen Omgevingsdienst IJmond

Speelveld omgevingsdiensten verandert

De context waarin omgevingsdiensten acteren verandert snel. Maatschappelijk gezien neemt de aandacht voor milieu en gezondheid sterk toe. Het gaat steeds vaker over de leefomgeving. Het voor de toekomst beschermen en verbeteren van de kwaliteit van die leefomgeving is een speerpunt die diverse beleidsvelden raakt. De kennis over de impact van het menselijke handelen op de leefomgeving neemt snel toe, hierdoor wordt het werkveld complexer, ontstaan nieuwe thema's en vragen bestaande thema's een verdieping, met als voorbeelden ondermijning, de energietransitie, stikstof en (nieuwe opkomende) zeer zorgwekkende stoffen.

Versterking VTH

Omgevingsdiensten hebben een belangrijke positie in het beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Daarmee is er momenteel veel aandacht voor het functioneren van omgevingsdiensten en het versterken van de keten vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). In het rapport; 'Om de leefomgeving, Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur'[1] van de Commissie Van Aartsen staat een aantal stevige aanbevelingen die moeten bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving (bescherming bewoners), het voorkomen van (vermijdbare) milieuschade en het aanpakken van de (milieu)problemen. Om uitvoering te geven aan de aanbevelingen vanuit dat rapport startte het ministerie van I&W het Interbestuurlijk Programma Versterking-VTH (IBP-VTH). In dit landelijke programma werken verschillende partners samen met de 28 Nederlandse omgevingsdiensten aan het versterken van de keten en het doorontwikkelen van de diensten.

Bestuurlijk toekomstbeeld Omgevingsdienst IJmond

Binnen het IBP-VTH zijn landelijke (kwaliteit)criteria opgesteld waaraan omgevingsdiensten in Nederland moeten gaan voldoen. Voldoen aan deze criteria betekent dat een dienst in staat is de opgedragen taken zo uit te voeren dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving (bescherming bewoners), het voorkomen van (vermijdbare) milieuschade en het aanpakken van de (milieu)problemen. Ook is een dienst in staat zijn rol te (kunnen) pakken in de grote transitie opgaven waar Nederland voor staat. Momenteel voldoet nagenoeg geen enkele omgevingsdienst aan de onder het IBP opgestelde eisen voor robuustheid en ligt er landelijk een forse opgave. Voor Omgevingsdienst IJmond geld dat zij als kleine dienst in de huidige situatie aan meerdere eisen niet voldoet. Via een Plan van Aanpak beschreef elke omgevingsdienst de noodzakelijke stappen om aan deze criteria te kunnen gaan voldoen. Ook het bestuur van ODIJmond stelde een Plan van Aanpak op waarin zij de ambitie uitspreekt te komen tot een toekomstbestendige organisatie. Een organisatie die niet alleen nu, maar ook op lange termijn in staat is de opdracht van haar deelnemers uit te voeren met oog voor continuïteit en kwaliteit.

[1] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/04/rapport-om-de-leefomgeving-omgevingsdiensten-als-gangmaker-voor-het-bestuur

2.2 Aanleiding begrotingswijziging

In het kader van het opstellen van het Plan van Aanpak IBP-VTH haalden we in 2023 en dit jaar het beeld op van waar wij staan ten opzichte van andere omgevingsdiensten, waar onze organisatie staat met het uitvoeren van de opdracht van onze deelnemers en het beeld bij de staat van de interne organisatie. Hiervoor is, in het kader van het IBP-VTH, gebruik gemaakt van de externe visitatie, een zelfevaluatie op basis van een landelijk toetsingskader en een nadere analyse naar het huidige functioneren van onze organisatie.

Alle informatie uit dit traject geeft het beeld van een dienst die gewaardeerd wordt doordat ze nabij haar deelnemers acteert, flexibel is en een goed kennisniveau heeft en dat de dienst met beperkte capaciteit flexibel en klantgericht opereert.
Tegelijk is ook een aantal stevige signalen uit de analyses naar voren gekomen, die vragen om een aantal noodzakelijke stappen om toe te kunnen werken naar het gewenste eindbeeld van een toekomstbestendig ODIJmond. Zo komt uit de analyses naar voren dat de beschikbare middelen en de opdracht in de afgelopen jaren steeds verder uit elkaar is gegroeid. Hierdoor is een achterstand in de uitvoering van onze primaire- en wettelijke taak ontstaan. Het capaciteitstekort zorgt daarnaast voor een hoge werkdruk binnen onze organisatie.

Ook de financiële positie van de organisatie vraagt op korte termijn aandacht. Zo steunt de organisatie te sterk op incidentele middelen en het positieve resultaat over de afgelopen jaren blijkt in belangrijke mate te zijn ontstaan omdat niet de gehele opdracht is uitgevoerd en erop een onjuiste wijze rendement ontstond op projecten en meerwerk opdrachten. Daarmee ligt er momenteel een aantal stevige uitdagingen voor.

Concreet betekent dit dat onze organisatie, in de huidige vorm, enkele noodzakelijke stappen moet zetten om door te ontwikkelen naar zelfstandig en toekomstbestendig volgens de criteria van het IBP-VTH. De stappen zijn vertaald in vijf ontwikkellijnen en beschreven in het Plan van Aanpak IBP-VTH:

1. Het herijken van de bestaande taken en formatie.
2. Het onderzoeken van een verbreding van het huidige takenpakket.
3. Het vereenvoudigen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR)
4. Het vormgeven van een structurele provincie brede samenwerking.
5. De doorontwikkeling van de interne organisatie.

Vervolgstappen begrotingswijziging 2025

Op basis van deze vijf ontwikkellijnen besloot het bestuur tot het opstellen van een begrotingswijziging 2025. In deze gewijzigde begroting zijn alleen de paragrafen opgenomen die betrekking hebben op de wijziging.

Het proces ziet er daarbij als volgt uit:

- De begrotingswijziging 2025 wordt voor in juli 2024 aangeboden aan de raden van onze gemeenten en de Provinciale Staten. Hiermee stellen wij hen in de gelegenheid zienswijzen in te dienen.
- In november 2024 stelt het algemeen bestuur de eerste gewijzigde begroting 2025 vast.
- Wij bieden deze aan bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2.3 Nadere onderbouwing begrotingswijziging 2025

In het vorige hoofdstuk bespraken we een aantal signalen dat uit de analyses van onze organisatie naar voren kwam en de noodzaak om via een begrotingswijziging hierop stappen te nemen. Belangrijk, omdat de huidige situatie bij ODIJmond niet langer houdbaar is. In dit hoofdstuk gaan we nader in op de diverse signalen en noodzakelijke stappen.

Aansluiting opdracht & middelen

Vanuit analyses door een extern bureau komt naar voren dat het evenwicht tussen de uit te voeren opdracht en de beschikbare capaciteit al meerjarig uit balans is. De financiering is tussentijds niet herijkt. Hierdoor is de organisatie niet in staat de volledige opdracht van haar deelnemers uit te voeren en was ook in de afgelopen jaren onvoldoende in staat om dat te doen. Daarnaast zijn de eerder beschreven externe ontwikkelingen inhoudelijk wel gevolgd, maar zijn deze niet altijd goed operationeel vertaald naar de eigen organisatie. Dit betekent concreet dat de organisatie niet op alle onderdelen is voorbereid om deze opgaven te kunnen oppakken. Verder is er sprake van een groot verdringingseffect. Een situatie waarbij de ene taak de andere taak verdringt, doordat er onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn om beide taken uit te voeren. Met de komst van de Omgevingswet neemt het grote ‘verdringingseffect’ nu substantieel toe. Mede hierdoor zijn achterstanden ontstaan.

Dit leidde afgelopen jaren tot een situatie waarbij:

- Er momenteel geen volledig en actueel beeld is van de bedrijven die milieubelastende activiteiten uitvoeren. Hierdoor is voor onze deelnemers geen actueel en volledig beeld van potentiële risico’s.
- Het gelijke speelveld niet aanwezig is doordat niet alle soortgelijke bedrijven op eenzelfde wijze en met eenzelfde frequente worden gecontroleerd. Daarmee is er ook geen totaaloverzicht van overtredingen en mogelijke inhoudelijke risico’s. Belangrijk daarbij is dat minder toezicht leidt tot een lager naleefgedrag van regelgeving.
- Een aantal bedrijven niet beschikt over een actuele vergunning, waarbij de kans bestaat dat de werkelijke situatie niet overeenkomt met wat bij de bedrijven vergund is. Door gebrek aan capaciteit om vergunningen te actualiseren zal dit aantal de komende jaren sterk kunnen oplopen.

Uit de analyse naar waar de organisatie momenteel staat zijn onze zeven belangrijkste productgroepen in beeld gebracht; toezicht & handhaving milieu, vergunningverlening milieu, juridische advisering, advies, bouw- en woning toezicht & vergunningverlening, projecten en data-analyse. Per productgroep zijn beschikbare uren en formatie en de waarschijnlijk benodigde uren en formatie berekend. Daaruit blijkt dat het eerder beschreven verdringingseffect over de volle breedte van de organisatie speelt en dat dit zich over meerdere jaren heeft opgebouwd. Opgemerkt moet worden dat er tussen de productgroepen verschillen zijn ten aanzien van kwaliteit en/of de mate waarin de opdracht gedeeltelijk of volledig wordt uitgevoerd. Een analyse over de zeven productgroepen maakt zichtbaar dat de organisatie 17-21 FTE te kort komt in het primaire proces om de gehele opdracht van de deelnemers met borging van kwaliteit en continuïteit te kunnen borgen. Een actualisatie van het inrichtingenbestand is noodzakelijk om volledig beeld te krijgen op de uitvoering van de gecontracteerde opdracht.

Juridisch kader moet worden geactualiseerd

Een ander belangrijke aanbeveling uit de analyses is dat het juridisch kader, onze Gemeenschappelijke Regeling (GR), dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en financieringsstructuur meerjarig onvoldoende zijn geactualiseerd. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van onze organisatie en onze deelnemers. Gebrek aan een actueel kader zorgt voor onduidelijkheid tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. In de praktijk is dit ook merkbaar; er is onvoldoende rolscherpte naar elkaar toe en het is onduidelijk wat er precies wordt geleverd voor de beschikbaar gestelde middelen.

Meer inzicht nodig om te kunnen sturen op de opdracht

Een laatste belangrijke aanbeveling is dat de Planning & Control-cyclus moet worden verbeterd. Omgevingsdiensten zijn er voor de leefomgeving. Hierbij dienen ze vanuit de landelijke wetgeving, provinciale Uitvoering & Handhavingsstrategie en regionale- en lokale beleidskaders toezicht te houden en waar nodig handhavend op te treden. Hierbij ontstaat automatisch spanning tussen de regionale opgaven en de lokaal beschikbaar gestelde middelen. Dit goed organiseren en hierop kunnen verantwoorden vraagt een goede sturingssystematiek en een duidelijk afwegingskader om tot de juiste inzet te komen. De huidige organisatievorm ondersteunt dit onvoldoende en maakt dat de planning & control cyclus onvoldoende concreet is voor deelnemers en organisatie om op te kunnen sturen.

Managementtaken & sturing

Een tweede conclusie uit de analyse is dat de huidige organisatievorm onvoldoende is geïmplementeerd en financieel vertaald om de medewerkers, die belast zijn met het uitvoeren van de primaire VTH-taken, te faciliteren. Vastgesteld moet worden dat het percentage overhead zeer laag is. Op basis van de jaarlijkse benchmark van omgevingsdiensten, al meerjarig de laagste van Nederland. De conclusie daarbij is wel dat de overhead zo laag is omdat de sturing en interne organisatie niet op niveau zijn. Hierdoor is er onvoldoende sturing om de werkzaamheden effectief en efficiënt te kunnen uitvoeren en ontbreekt centrale sturingsinformatie een grip.

Financiële positie en beschikbare middelen

Ook de financiële positie van de organisatie vraagt op korte termijn aandacht. Afgelopen jaren presenteerden wij een stabiel financieel resultaat, maar door het meerjarig uit balans raken van de opdracht versus de beschikbare middelen gaat het hier om een kunstmatig resultaat. Een conclusie uit de analyse is dat er cijfermatig wordt toegerekend naar wat is toegezegd in het Uitvoeringsprogramma aan de deelnemers, echter er wordt maar beperkt gekeken naar werkelijke productie, gekoppeld aan de opdracht.

Daarnaast is onze begroting momenteel niet structureel in evenwicht. Dit wordt gecorrigeerd via incidentele baten. Uit de externe visitatie die is uitgevoerd blijkt dat dit niet toekomstbestendig is. De in het verleden positieve behaalde resultaten zijn gerealiseerd door extra taken uit te voeren zonder hiervoor extra medewerkers aan te trekken. Dit heeft geleid tot een verdringingseffect van de gecontracteerde opdracht.

Mogelijke risico's voor de leefomgeving

Gezien de aansluiting van de opdracht op de middelen en de huidige situatie van de financiering en de staat van de organisatie is er binnen de huidige organisatievorm een (te) beperkt inzicht is op de omvang en de specifieke problematiek van milieu-issues. Dat biedt ruimte aan mogelijk milieuschadelijke activiteiten. Om te voorkomen dat schadelijke activiteiten leiden tot lozingen, verontreinigingen, uitstoot en het onjuist gebruik of de opslag van gevaarlijke stoffen is het noodzakelijk om op korte termijn vervolgstappen te nemen om de organisatie en specifiek de VTH-taken te versterken.

Perspectief

Het kennisniveau van de medewerkers is hoog, evenals de betrokkenheid bij het werk en de regio. Zij borgen de nabijheid, flexibiliteit en kwaliteit die voor de tevredenheid bij de deelnemers zorgt. De organisatie wordt landelijke gezien als een vooruitstrevende en innovatieve omgevingsdienst. Op het vlak van ICT zijn wij richtinggevend in de branche, we jagen nieuwe ontwikkelingen aan en hebben een moderne en toekomstbestendige ICT-infrastructuur. Vooral het kennisniveau en de kwaliteit van de huidige medewerkers geeft perspectief naar de toekomst. Deze groep mensen is in staat om nieuwe collega's op te leiden en de kennis van het werkgebied over te dragen. Echter is het gezien de demografische opbouw van de organisatie essentieel om hier nu mee te starten.

Conclusies

Dat de dienst vanuit de oorsprong beleidsrijk is heeft de dienst kennisintensief gemaakt. Ten aanzien van de veranderende context van omgevingsdiensten geeft dit de organisatie een goed vertrekpunt. Het kennisniveau en de ervaring van de medewerkers zorgt ervoor dat de producten die gemaakt worden van een goede kwaliteit zijn. Bestuurders voelen zich over het algemeen goed bediend om dat de organisatie flexibel en nabij haar deelnemers acteert. Tegelijkertijd constateren wij dat het evenwicht tussen de opdracht en de beschikbare middelen niet meer in balans is en dat de organisatie te sterk steunt op incidentele middelen. Hoewel de financiële situatie van de organisatie op orde lijkt, is dit niet het geval. De omvang van de incidentele middelen is verhoudingsgewijs te groot. Evenals het aantal vaste contracten dat gefinancierd wordt uit incidentele middelen. Het positieve resultaat over voorgaande jaren is gerealiseerd door werkzaamheden niet uit te voeren en oneigenlijk rendement te maken. Als je dit normaliseert is het resultaat direct negatief.

Daarnaast is er is sprake van 'taakverwaarlozing', ook in de wettelijke taken, doordat over meerdere jaren maar een gedeelte van de opdracht is uitgevoerd. Effectief betekent dit dat er geen goed zicht is op de werkelijke situatie buiten. De bestuurlijke ambitie ten aanzien van preventieve controles is meerdere jaren niet gehaald, wat heeft geresulteerd in achterstand. Dit effect wordt veroorzaakt door een gebrek aan sturing, een te lage productiviteit en het niet goed koppelen van de opdracht aan middelen. Zonder versterking van de VTH-taken via een formatie-uitbreiding is het niet mogelijk om achterstanden binnen de VTH-taken in te lopen en zodoende milieurisico's te beperken en voorkomen.

De financiële investering die noodzakelijk is om de organisatie en de sturing daarop op het gewenste niveau te krijgen, is substantieel. Daarnaast vraagt het uitvoeren van de huidige opdracht op het afgesproken ambitieniveau een forse formatie-uitbreiding in het primaire proces. Hierin zijn mogelijk nog bestuurlijke keuzes te maken waarmee de financiële impact gedempt wordt.

Met deze begrotingswijziging kunnen wij invulling geven aan een aantal noodzakelijke stappen op korte termijn. treffen de eerste beheersmaatregelen om de potentiële risico's op omgevingsveiligheid af te dekken en zorgen dat de organisatie kan toegroeien naar een situatie waarin zij instaat is haar wettelijke- en primaire taak uit te voeren. Deze stappen werken wij nader uit in het vervolg van deze begrotingswijziging.

2.3.1 Toelichting op aangevraagde financiële middelen

Met deze begrotingswijziging 2025 vragen wij middelen aan voor de hierboven beschreven (herstel)maatregelen op korte termijn. Deze stap moet gezien worden als een eerste noodzakelijke stap, waarop een tweede stap (langere termijn) volgt. Echter ontstaat hiermee wel de tijd en ruimte om zorgvuldige bestuurlijke afwegingen te maken richting de toekomst. Hiermee geven we uitvoering aan de ontwikkellijnen 1, 2 en 3 uit ons Plan van Aanpak IBP-VTH.

Voor de andere twee ontwikkellijnen (4 & 5) geldt dat wij ons in de doorontwikkeling van de interne organisatie in eerste instantie richten op de acties die wij kunnen oppakken binnen onze bestaande begroting. Voor het verder vormgeven van een structurele provincie brede samenwerking hebben we middelen opgevraagd bij het landelijke IBP-VTH.

2.4 Bestuurlijke keuzes voor korte en lange termijn

De uitdagingen die voorliggen zijn stevig en vragen om noodzakelijke stappen door de gehele organisatie heen. Deze uitdagingen doen zich voor op een moment dat de gemeentelijke financiën landelijk zwaar onder druk staan. Het bestuur van ODIJmond realiseert zich dat dit de situatie complex maakt en een extra aanleiding geeft om kritisch te kijken naar wat de beste keuzes voor de lange termijn zijn. Daarom heeft het bestuur bewust gekozen voor een aanpak met een duidelijk onderscheid voor de korte- en lange termijn, om hiermee het bestuur en de gemeenteraden in positie te brengen om bestuurlijke keuzes te kunnen maken.

2.4.1 Korte termijn

De korte termijn richt zich op de periode tot 1 januari 2027. In deze periode zetten wij van een aantal noodzakelijke stappen om de financiële positie van de dienst op orde te houden.

Inlopen achterstand

Het gaat hier om achterstanden die zijn ontstaan in de uitvoering van de primaire VTH-taken als gevolg van het verdringingseffect waar ook de voorbereiding van de implementatie Omgevingswet aan bijdroeg. Het gaat hier om een inhaalslag op zowel de taak vergunningverlening als toezicht en handhaving. In eerste instantie richten wij ons op ondernemingen met een potentieel hoger risico op omgevingsveiligheid. Daarmee gaat het hier om een beheersmaatregel. Daarbij zetten wij op een aantal kritische posities een noodzakelijke eerste stap om de uitvoerende capaciteit uit te breiden. Uit de externe analyse blijkt dat deze posities momenteel onderbezet zijn.

Verbeteren P&C-cyclus

Daarnaast zullen wij met deze begrotingswijziging investeren in overhead om de planning & control cyclus (het sturingsmechanisme) te verbeteren, zodat wij de beschikbare capaciteit beter kunnen sturen. Hiermee gaan we toewerken naar een betere prioriteitstelling, verbeteren wij de centrale sturing op het realiseren van de opdracht en verbeteren wij het inzicht en verantwoording richting onze deelnemers. Dit is een proces waarbij zowel instrumentarium, administratie en cultuur zullen moeten worden aangepakt, wat een langere periode gaat duren.

Actualiseren GR, DVO en financieringsstructuur

De belangrijkste stap op korte termijn is zicht krijgen in wat er nodig is voor de lange termijn en het starten van een gezamenlijk programma met onze deelnemers om de GR, DVO's en financieringsstructuur te actualiseren. In dit proces verscherpen wij het zicht op de gecontracteerde opdracht, vernieuwen wij het inzicht in de benodigde middelen om de huidige opdracht, tegen het huidige bestuurlijke ambitieniveau, met borging van kwaliteit en continuïteit, te kunnen uitvoeren. Ook stellen we nieuwe spelregels op tussen opdrachtgever en opdrachtnemer om de verdeling opdracht versus capaciteit naar de toekomst toe in balans te houden en brengen we rolscherpte terug tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

Als onderdeel van het uitwerken van de DVO, stellen wij een producten- en dienstencatalogus op waardoor er een gezamenlijk inzicht ontstaat tussen opdrachtgever en opdrachtnemer van normen en kengetallen per product of dienst. Dit verscherpt het beeld vanuit de opdrachtgever over wat er mag worden verwacht van een specifieke dienst en de middelen die daarvoor nodig zijn.

2.4.2 Lange termijn

De lange termijn richt zich op de periode vanaf 1 januari 2027. IJkpunt daarvoor is medio 2025, wanneer ons bestuur inzicht heeft in welke middelen er structureel nodig zijn om de opdracht tegen het huidige ambitieniveau uit te voeren, met borging van kwaliteit en continuïteit. In dit proces kan ons bestuur, Provinciale Staten en de gemeenteraden op basis van de juiste informatie bestuurlijke keuzes richting de toekomst maken. De benodigde informatie komt daarvoor uit twee sporen:

Spoor 1. Programma actualiseren GR, DVO en financieringsstructuur

In dit programma actualiseren wij samen met onze deelnemers het juridisch kader. Hierdoor ontstaan voor het bestuur de volgende inzichten:

- Duidelijkheid tussen opdrachtgever/opdrachtnemer over welke taken bij ODIJmond zijn belegd en op welke wijze en tegen welke voorwaarden en kwantitatieve en kwalitatieve afspraken deze worden uitgevoerd.
- Inzicht in welke middelen er nodig zijn om de gehele opdracht uit te voeren, op basis van de huidige afspraken en het bestuurlijk afgesproken ambitieniveau.
- Inzicht in welke normen, kengetallen en productie ODIJmond hanteert om te komen tot de kosten voor specifieke dienstverlening.
- Een model waarmee het bestuur bestuurlijke keuzes op o.a. het gebied van kwaliteit en ambitieniveau kan doorrekenen, zodat er inzicht ontstaat in het financiële effect van bepaalde keuzes.
- Herstel van gelijkwaardigheid tussen de deelnemers. Eventuele scheefgroei, situaties waarbij de deelnemers voor elkaar betalen, wordt hersteld.

Spoor 2. Extern onderzoek naar toekomstscenario’s

Binnen dit spoor geeft ons bestuur een extern adviesbureau de opdracht om toekomstscenario’s uit te werken. Deze scenario's worden opgebouwd vanuit waar de dienst nu staat en afgezet tegen de toekomstige opgaven en eisen waaraan omgevingsdiensten moeten voldoen. Hierbij wordt expliciet gevraagd om scenario’s in de volle breedte te ontwikkelen, zodat het bestuur goed zicht krijgt welke mogelijke opties er zijn. Hierdoor ontstaat voor het bestuur de volgende inzichten:

- Inzicht welke scenario’s er zijn om de dienst zelfstandig, in samenwerking of door fusie toekomstbestendig te maken en te borgen dat de toekomstige opgaven die op de deelnemers afkomen kunnen worden uitgevoerd.
- Inzicht in de knoppen waaraan het bestuur kan draaien om de kostenstijging op te vangen die zal ontstaan door het herstellen van de balans tussen de opdracht en middelen.

2.5 Planning & control cyclus Omgevingsdienst IJmond

ODIJmond werkt in opdracht van het openbare bestuur. Dat vraagt om een transparante werkwijze en dat wij inzicht geven in de voortgang van de uitvoering van onze opdracht. Wij maken daarbij gebruik van een Planning & Controle (P&C) kalender.

Uitvoeringsprogramma

Ons uitvoeringsprogramma vormt het hart van onze P&C-cyclus. Wij stellen jaarlijks een uitvoeringsprogramma op, dat bestuurlijk wordt vastgesteld door onze deelnemers.
Ons uitvoeringsprogramma bevat:

- Activiteiten die worden uitgevoerd voor vergunningen, toezicht en handhaving. Leidend hierbij zijn de prioriteiten die onze opdrachtgevers vastlegden in ons Beleidskader VTH-milieu 2023-2026[2].
- Een beschrijving van de wijze waarop dit bijdraagt aan de doelstellingen van het strategisch beleidskader.
- Concrete operationele afspraken met andere (keten)partners.
- Overige uitvoeringstaken bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en energie.

Rapportages & evaluatie

Gedurende het jaar stellen wij viermaandelijks een rapportage op. Het gaat hierbij om twee tussentijdse rapportages en een jaarverslag, inclusief inzicht in de financiële voortgang. Hierin rapporteren wij over de voortgang van ons werk en de afwijkingen ten opzichte van onze begroting en uitvoeringsprogramma van dat jaar. De tussentijdse rapportages biedt ons bestuur de ruimte om bij te sturen of opnieuw te prioriteren naar aanleiding van lokale ontwikkelingen. Het jaarverslag geeft een beeld van onze uitvoering over het gehele jaar en geldt als evaluatie richting het opstellen van het nieuwe Uitvoeringsprogramma.

Jaarrekening

Daarnaast ontvangt het bestuur een keer per jaar de jaarrekening inclusief verklaring van de accountant van het vorige jaar. We stellen onze jaarrekening op in het eerste kwartaal volgend op het begrotingsjaar, in overeenstemming met de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV)[3]. Onze jaarrekening wordt door de accountant gecontroleerd. Wij sturen onze jaarrekening, samen met de begroting voor het daaropvolgende jaar én de begrotingswijziging van het huidige jaar, aan onze deelnemende gemeenten en provincie Noord-Holland. Daarna worden deze stukken definitief worden vastgesteld door ons Algemeen Bestuur.

[2] https://www.odijmond.nl/over-ons/rapportages/
[3] https://vng.nl/artikelen/wettelijke-regels-begroting-bbv

2.6 Financiële uitwerkingen

Inzet begrotingswijziging

Zoals in hoofdstuk 2.4 beschreven maken wij, alsook ons bestuur, in onze aanpak onderscheid tussen de korte en lange termijn. Deze begrotingswijzing richt zich op de korte termijn, meer specifiek op de periode tot 1 januari 2026. De begrotingswijziging beperkt zich tot wat strikt noodzakelijk is om voor de deelnemers de volgende punten te realiseren:

1. Vernieuwen GR, DVO en financieringsstructuur en actualiseren bedrijvenbestand.
2. Organiseren van/borgen van:
    a. tijdelijke capaciteit voor de eerste stap in het herstellen van de centrale sturing op de opdracht van de deelnemers
    b. capaciteit en expertise om invulling te geven aan het programma en de projecten waarmee punt 1 wordt opgepakt.
    c. Enkele minimale aspecten die medewerkers mogen verwachten vanuit goed werkgeverschap.

Hiermee richten wij de beschikbare capaciteit van de dienst op de belangrijkste opgaven. Dit vraagt zowel aanpassing van het instrumentarium, als het versterken van managementtaken, als het aanpakken van cultuuraspecten. De opgevraagde middelen zijn gericht op een eerste stap.

3. Organiseren van een minimale stap in het tijdelijk uitbreiden van formatie op kritieke posities, gerelateerd aan de uitvoering van onze wettelijke taken.
    a. Hiermee zijn wij in staat om de door het bestuur voorgestelde beheersmaatregelen uit te voeren op de achterstand bij bedrijven met een potentieel hoger risico op omgevingsveiligheid, door bijvoorbeeld brand- of explosiegevaar.
    b. Met de voorgestelde beheersmaatregelen zullen er meerdere jaren nodig zijn om dit risico te mitigeren.

Met deze begrotingswijziging zetten wij daarmee in op het tijdelijk verstevigen van zowel de kritische posities, gerelateerd aan de uitvoering van onze wettelijke taken, als de strategische capaciteit om uitvoering te kunnen geven aan de realisatie van bovenstaande punten. Het realiseren van programma’s en projecten om tot verbetering te komen vraagt sturing en gerichte expertise. De organisatie kan dit niet binnen de bestaande formatie oplossen. Aangezien er geen managementcapaciteit in de organisatie zit, zou dit ten laste gaan van capaciteit in het primaire proces.

Het niet beschikbare stellen van deze middelen resulteert in dat de huidige situatie ongewijzigd blijft, de organisatie en het bestuur hebben geen goed inzicht van de risico’s in de leefomgeving en accepteren de achterstanden in het primaire en wettelijke proces. De achterstanden zullen verder oplopen en de organisatie is niet instaat de eerste stappen te zetten voor herstel van de huidige situatie.

Financiële uitwerkingen

Hieronder beschrijven wij de financiële uitwerkingen van bovenstaande stappen. We beschrijven wat we gaan doen, maar ook wat de noodzakelijke investering de deelnemers concreet oplevert; de return on investment. Ook beschrijven we, in hoofdlijnen, de risico's of nadelen als de huidige situatie in stand blijft.

De uitwerking van de financiële bijdragen per deelnemer staat uitgewerkt in de bijlage van deze begrotingswijziging in hoofdstuk 7.5, waarbij wij ook hier de deelnemersbijdrage splitsen in een overzicht over 2025 en over 2026.

Totaaloverzicht financiële uitwerkingen

Financiële bijdragen		**Totale bijdrage per deelnemer in euro's**
1.	Vernieuwen GR, DVO en financieringsstructuur	374.000
2.	Organisatieontwikkeling	606.000
Eenmalige bijdrage 2025		*980.000*
2.	Inzet op capaciteit ten behoeve versterken centrale sturing en borgen managementstaken	500.000
3.	Inzet op capaciteit voor het versterken van de kritische posities t.b.v. uitvoering wettelijke taken	525.000
Bijdrage 2025 t.b.v. eerste noodzakelijke stap korte termijn		*1.025.000*
Totaal 2025		**2.005.000**

1. Vernieuwen GR, DVO en financieringsstructuur

Ontwikkellijnen 1 & 3 van het Plan van Aanpak IBP-VTH

Voor het vernieuwen van de GR, DVO's en de financieringsstructuur richten wij een programmaorganisatie in. Einddoel is een toekomstbestendige juridische en financiële basis.
In dit programma werken wij samen met onze deelnemers. De begroting van dit programma bestaat uit het programmamanagement en de actualisatie van het inrichtingenbestand. In de begrotingswijziging 2025 zijn de lasten voor de externe projectkosten verhoogd met € 374.000. De specificatie van de bijdrage per deelnemer is in de bijlage opgenomen. Wij ronden dit programma naar verwachting af op 1 januari 2026.

Wat levert dit de deelnemers op:

- Overzicht van kwantitatieve en kwalitatieve afspraken tussen beide partijen over onder meer welke taken er zijn ingebracht, op welke wijze en tegen welke voorwaarden.
- Inzicht in welke middelen er nodig zijn om de gehele opdracht uit te voeren, op basis van de huidige afspraken en het bestuurlijk afgesproken ambitieniveau.
- Inzicht in welke normen, kengetallen en productie er gehanteerd worden om te komen tot de kosten voor specifieke dienstverlening.
- Een model waarmee het bestuur keuzes kan maken én kan doorrekenen op o.a. het gebied van kwaliteit en ambitieniveau, zodat er inzicht ontstaat in het financiële effect van bepaalde keuzes.
- Herstel van gelijkwaardigheid tussen de deelnemers, waarbij eventuele scheefgroei – situaties waarin deelnemers voor elkaar betalen - wordt hersteld.

Vernieuwen van de GR, DVO's en de financieringsstructuur	2025
Externe projectkosten programmamanagement	€ 145.000
Actualisatie inrichtingenbestand	€ 195.000
Totaal eenmalige bijdrage	€ 374.000

Return on investment
Vernieuwen GR, DVO en financieringsstructuur
Wij starten met het actualiseren van onze GR, DVO en financieringsstructuur. We werken hierin intensief samen met onze deelnemers. De actualisatie levert concreet de volgende resultaten op voor onze deelnemers:
• Wij actualiseren onze Gemeenschappelijke Regeling (GR), zodat deze aansluit op de huidige opgaven. Daarmee ontwikkelen we een GR waarin de deelnemers op gelijke voet participeren voor taken die op structurele basis bij ons zijn ondergebracht. Dit zorgt voor gelijke behandeling tussen de deelnemers in de wijze waarop zij taken inbrengen bij ons en gelijke voorwaarden waaronder wij deze taken uitvoeren.

- Wij passen de systematiek aan van de GR en DVO's. Hierdoor sluiten de GR, DVO's en de producten- en dienstencatalogus op elkaar aan. Dit maakt concreet welke deelnemer welke taak inbrengt, wat de deelnemers mogen verwachten van de uitvoering van de taak en welke normen hiervoor worden gehanteerd. Dit is een belangrijke voorwaarde die bijdraagt aan rolscherpte tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

- Wij realiseren duidelijkheid over de gecontracteerde opdracht met de deelnemers op collectief en individueel niveau. Ook actualiseren wij het inrichtingenbestand (bedrijvenbestand) en maken wij inzichtelijk op welke wijze wij dit actueel houden. Dit geeft ons een basis om de P&C-cyclus te verbeteren, waardoor ons Uitvoeringsprogramma en de verantwoordingsrapportages concreet en meetbaar worden en onze deelnemers grip krijgen op de voortgang van de uitvoering van onze opdracht.

- Na de actualisatie van de GR, DVO en financieringsstructuur sluit de opdracht van de deelnemer weer aan op de bijdrage van elke deelnemer. Met het herstellen van deze balans worden wij in staat gesteld om de capaciteit te organiseren die nodig is om de opdracht te kunnen uitvoeren. Dit gebeurt ook op het niveau van individuele deelnemer.

- Met een actuele financieringssystematiek is het mogelijk om scenario's of (bestuurlijke)keuze voor de toekomst door te rekenen naar in het financiële effect.

Risico & nadelen van continueren van de huidige situatie

- Primair lopen de achterstanden in de uitvoering van de (wettelijke) taken door een capaciteitstekort verder op. Door deze achterstand verslechtert het inzicht op de werkelijke situatie buiten en nemen het risico op onveilige of onwenselijke situaties toe.
- De discussie tussen onze organisatie en onze deelnemers over de kwantiteit en kwaliteit van de uitvoering neemt toe, waarbij bevestigd wordt dat zowel de afspraken als de bijbehorende (financiële)kaders niet toereikend zijn om dit op te lossen.
- De deelnemers participeren niet op gelijkwaardige wijze in de GR, waardoor het toenemende risico en de eventuele latere kosten voor herstel niet op gelijk voet zullen landen bij de deelnemers.

2. Organisatieontwikkeling, inzet op centrale sturing en borgen managementtaken

Ontwikkellijn 5 van het Plan van Aanpak IBP-VTH

Het inzetten van het werkkapitaal voor de overheadsversterking zorgt voor een herstel van sturing op inhoud en proces van de taakuitvoering. Daarnaast vraagt goed werkgeverschap om de vitaliteit van de medewerkers te borgen binnen de organisatie.

Bijdrage voor inzet op centrale sturing en borgen managementtaken

Een belangrijke externe ontwikkeling vraagt om versterking van de overhead. Met het IBP-VTH zijn er landelijke kritieke prestatie indicatoren (KPI's) vastgesteld. Alle omgevingsdiensten dienen aan deze KPI's te voldoen, zodat de prestaties van de diensten verbetert. De KPI's zijn gericht op:

- het verbeteren van de implementatie van beleid
- het sturen van de organisatie
- het verhogen van transparantie en verantwoording
- het verbeteren van interne processen.

Binnen onze huidige capaciteit is er onvoldoende ruimte om dit zorgvuldig te borgen. Dit heeft als risico dat er onvoldoende inzichten zijn om de uitvoering op een adequate wijze, gedurende het jaar, bij te sturen. Voor onze organisatie een belangrijk aandachtspunt, omdat uit de externe visitatie naar voren kwam dat de uitvoering van de planning & control cyclus (big8)[4] onvoldoende adequaat is geborgd in overeenstemming met de eisen van een omgevingsdienst.

Naast de in deze begrotingswijziging beschreven (herstel)maatregelen voor de korte termijn, werken wij in opdracht van en in samenwerking met onze deelnemers scenario's uit de organisatie op langere termijn te kunnen doorontwikkelen tot een toekomstbestendige omgevingsdienst. Omdat de uitwerking van deze scenario's nog niet kwantificeerbaar zijn, is in opdracht van het dagelijks bestuur besloten om een in te zetten op capaciteit ten behoeve van de versterking van de centrale sturing en borging van managementtaken, zodat de dienst tot 1 januari 2027 in staat wordt gesteld om de scenario's uit te werken.

Inzet op centrale sturing en borgen managementtaken	2025
Totaal bijdrage	€ 500.000

De verwachting is dat uitwerking van deze scenario's impact hebben op de lange termijn. De specificatie van de bijdrage van dit werkkapitaal per deelnemer is in de bijlage opgenomen.

Eenmalige bijdrage voor organisatieontwikkeling

In 2018/2019 is de huidige organisatievorm geïmplementeerd. Sinds dat moment werkt onze organisatie volgens de principes van zelforganisatie. Aanleiding om te werken volgens de principes van zelforganisatie was om de organisatie wendbaar en flexibel te maken en daarmee toekomstbestendig. De toenmalige overheadsformatie in de vorm van eerstelijns management brachten wij terug naar het primaire proces. Diverse managementverantwoordelijkheden plaatsen we daarmee lager in de organisatie; werving en selectie van nieuwe medewerkers, functioneren & beoordelen, opleiden & ontwikkelen, arbo & verzuim, bezetting, werktijden & verlof, financiën en kwaliteitsbewaking. Zoals eerder beschreven is de nieuwe organisatievorm onvoldoende

[4] https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/vergunningverlening-toezicht-handhaving/procescriteria-beleidscyclus-vth-taken/

geïmplementeerd. Terwijl een organisatievorm als zelforganisatie juist in de beginfase een zorgvuldige implementatie vraagt en daarna continue begeleiding. Niet alleen voor nieuwe collega's, maar ook de collega's die al langer in dienst zijn. Hierdoor hebben management-verantwoordelijkheden onvoldoende invulling gekregen en ontbreekt het bij collega's aan duidelijke kaders (verantwoordelijkheden, rolinvulling, bevoegdheden, mandaten, tijd) en sturingsinformatie. Dit is afgelopen jaar ten koste gegaan van de uitvoering van onze taak, met als risico van uitstroom van medewerkers in de toekomst.

Door bij het implementeren van de organisatievorm in 2018 niet de productiviteitsnormering aan te passen, maar wel de overheadsformatie te verlagen ontbreekt het momenteel aan middelen om dit te verbeteren. In de opzet van de nieuwe financieringssystematiek wordt dit wel geborgd.

In de begrotingswijziging 2025 zijn de lasten voor organisatie- en ontwikkelingskosten verhoogd met € 606.000 De specificatie van de bijdrage per deelnemer is in de bijlage opgenomen.

Organisatieontwikkeling	2025
Totaal eenmalige bijdrage	€ 606.000

Return on investment
Inzet op capaciteit t.b.v. de centrale sturing, borging managementtaken en organisatieontwikkeling
Uit de verdiepende analyses in het kader van ons Plan van Aanpak IBP-VTH komt naar voren dat de huidige organisatiestructuur de uitvoering onvoldoende ondersteunt en faciliteert. Het stapsgewijs versterken van de overhead en herstellen van de centrale sturing levert voor onze deelnemers de volgende resultaten op voor onze deelnemers:
• Wij herstellen de centrale sturing. Door inzet op en aandacht voor managementtaken werken wij toe naar een centraal overzichtsniveau waarmee wij in staat zijn richting te bepalen, bewaken en te prioriteren. Hierdoor zijn wij blijvend in staat om de beschikbare capaciteit efficiënt en effectief in te zetten om de gecontracteerde en wettelijke opdracht uit te voeren. • Wij versterken onze organisatie met de benodigde bedrijfsmatige kennis en kennis en ervaring van leiderschap, passend bij de omvang van onze organisatie. Speerpunt hierbij is het verkleinen van de afhankelijkheid van de directeur, zoals dat ook werd aanbevolen in het rapport van Twynstra & Gudde (2019). • Wij verbeteren onze P&C-cyclus. Daarbij staan inzicht en transparantie centraal. We werken toe naar heldere sturingsinformatie en controlemechanismen. Hierbij maken we een concrete vertaling van de door onze deelnemers vastgestelde opdracht en beleidsdoelen naar een Uitvoeringsprogramma en verantwoordingcyclus. Om dit te herstellen is niet alleen geld maar ook capaciteit nodig. De kennis die nodig is om de P&C cyclus te verbeteren en

een sturingsmechanismes op te bouwen moet worden aangetrokken maar bouwen wij bij voorkeur, met oog op continuïteit, intern op.

- Om de P&C-cyclus verder te verbeteren, actualiseren en optimaliseren wij de basisprocessen van een gezonde bedrijfsvoering, zoals een goede personeelsadministratie, capaciteitsplanning en strategische personeelsplanning. Betrouwbaarheid van deze processen staat daarbij centraal.

- Door sturing op het juist en volledig gebruiken van onze systemen en processen verbeteren wij de betrouwbaarheid van onze datakwaliteit. Het verder automatiseren van de deze processen levert ons efficiëntiewinst op.

- Belangrijke elementen van effectief leiderschap zijn diversiteit, kennis, ervaring en een goede balans tussen interne- en externe gerichtheid. Naar de toekomst toe herstellen we deze balans. We verschuiven onze focus van intern naar extern, zodat we oog hebben en houden voor het objectieve beeld van waar onze organisatie staat. Het aansluiten van de organisatiecultuur kan hierbij versterkend werken. Daarbij kijken wij naar de scenario's om onze organisatie op kritische posities te versterken of waar nodig te reorganiseren.

- Het verscherpen van de gecontracteerde opdracht van onze deelnemers zal er ook aan bijdragen dat intern, door al onze collega's, een duidelijke, gezamenlijke richting wordt herkend. Deze duidelijke richting versterken wij door transparante besluitvorming en duidelijk aanspreekpunten voor escalatie bij problemen, het maken van (lastige) keuzes) en het stellen van prioriteiten. Ook zal dit bijdragen aan het verbeteren van rechtmatigheid door het sturen op toepassen van beleid en interne regelingen. Maar ook gewoonweg persoonlijke aandacht voor zaken die ze liever niet in het eigen team delen.

Risico's en nadelen van continueren van de huidige situatie

Uit de nadere analyses van onze huidige organisatiestructuur komt duidelijk naar voren dat er veel onduidelijkheid is onder de medewerkers over de richting, het werken volgens de principes van zelforganisatie en het begeleiden van nieuwe collega's. De steeds smaller wordende laag zeer ervaren collega's, die haar kennis en ervaring overdraagt, komt steeds minder aan het feitelijke werk toe. Het al zeer hoge aantal plusuren en verlofsaldo met het bijbehorende vitaliteitsrisico zal verder toenemen. In de huidige arbeidsmarkt is de kans op uitstroom groot en is het lastig om collega's met benodigde expertise aan te trekken. De noodzakelijke verbeterstappen komen, zonder dat onze overhead wordt versterkt, terecht bij collega's die juist hard nodig zijn in de uitvoering van onze primaire taken.

3. Versterken van de kritische posities

Ontwikkellijn 5, Plan van Aanpak IBP-VTH

Eerder in deze begrotingswijziging beschreven wij op welke wijze het speelveld van omgevingsdiensten in beweging is en wat dat betekent voor de uitvoering van onze taken en de benodigde expertise. Over de breedte van onze gehele uitvoering, maar zeker ook voor de uitvoering van onze taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Uit de verdiepende analyse, die we lieten uitvoeren als onderdeel van het Plan van Aanpak IBP-VTH, kwam naar voren dat de formatie op dit moment niet toereikend is om de hele opdracht uit te voeren. In hoofdstuk 2.3 schrijven we hierover en concludeerden we dat een stevige formatie-uitbreiding noodzakelijk is om de huidige gecontracteerde opdracht met dezelfde kwaliteit uit te blijven voeren. Het gaat hier om een uitbreiding van 17-21 FTE. Daarnaast blijkt uit onze jaarrekening dat het saldo van de verloftegoeden aan de medewerkers groeit. In het accountantsverslag vraagt de accountant aandacht te hebben voor de beheersing van dit saldo.

De komende periode werken wij, in samenwerking met onze deelnemers, scenario's uit om te komen tot een toekomstbestendige omgevingsdienst. Omdat de uitwerkingen hiervan nog niet volledig kwantificeerbaar zijn, is in opdracht van het dagelijks bestuur besloten om met deze begrotingswijziging in eerste instantie middelen op te vragen voor het versterken van enkel de kritische posities. In tweede instantie, vanaf 2026, zullen wij middelen opvragen om ook overige posities te versterken, zoals advisering en toezicht en handhaving bouw. Het versterken van deze posities samen, geldt maar als een beperkt deel is van de 17-21 formatieplaatsen die op basis van het Plan van Aanpak IBP-VTH nodig zijn om te komen tot een zelfstandig, toekomstbestendige organisatie.

De versterking heeft betrekking op de volgende kritische posities:

Toezicht en handhaving

Uit een verdiepende analyse naar de zeven belangrijkste productgroepen blijkt dat het noodzakelijk is om de formatie van toezicht en handhaving met twee formatieplaatsen uit te breiden. Hiermee zetten wij een eerste stap om achterstanden in te halen die zijn ontstaan in de uitvoering, zoals wij beschreven in hoofdstuk 2.2.2.

Vergunningverlening

De actualisatieplicht voor vergunningen houdt in dat het bevoegd gezag regelmatig moet beoordelen of de voorschriften van een vergunning nog toereikend zijn. Dit gezien de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden ter bescherming van het milieu en de ontwikkelingen die de kwaliteit van het milieu verbeteren. Uit de verdiepende analyse naar de belangrijkste productgroepen blijkt dat de formatie op vergunningverlening ontoereikend is om vergunningen te actualiseren. De komende jaren neemt het aantal vergunningen dat moet worden geactualiseerd, naar verwachting toe. Om aan deze plicht te kunnen voldoen is het nodig het team van vergunningverlening met twee medewerkers te versterken.

Data-analyse

Data-analyse is een van de zes criteria van een robuuste omgevingsdienst volgens het IBP-VTH

Op het gebied van data-analyse kent onze organisatie in de huidige situatie een zeer beperkte basis. De eisen die vanuit het IBP-VTH worden gesteld aan de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken neemt toe, daarom is het nodig om een ervaren data-analist in te zetten. Voor datasturing en data-analyse onderzoeken wij de mogelijkheid van samenwerking met andere omgevingsdiensten.

Versterking kritische posities in het primaire proces	**2025**
Toezicht & handhaving milieu	€ 210.000
Vergunningverlening milieu	€ 210.000
Data-analyse	€ 105.000
Uitbreiding formatie primaire proces	**€ 525.000**

De specificatie van de bijdrage per deelnemer is opgenomen in de bijlage.

Return on investment
Werkkapitaal op kritische posities
Deze maatregel moet in de juiste context worden geplaatst. De nadere analyses die wij lieten uitvoeren in het kader van ons Plan van Aanpak IBP-VTH laten zien dat onze organisatie 17-21 FTE tekortkomt om de huidige opdracht te kunnen uitvoeren. Het werkelijke gat in de capaciteit is groter omdat de formatie die er wel is ook management- en staftaken uitvoert, omdat die vanuit het principe van zelforganisatie niet centraal of onvoldoende georganiseerd zijn. De belangrijkste resultaten voor onze deelnemers:
• Wij voorkomen dat de achterstand in milieucontroles bij bedrijven met een potentieel hoger risicoprofiel niet verder toeneemt. Wij zetten een noodzakelijke stap in het actualiseren van milieuvergunningen, waar momenteel ook een achterstand is ontstaan. Met het inlopen van de achterstand in onze totale VTH-taak ontstaat een actueel en totaal beeld van de huidige situatie binnen onze werkgebied. Dit draagt bij aan het verlagen van de kans op calamiteiten en daarmee potentiële milieurisico's als gevolg van handelen van bedrijven binnen ons werkgebied. Door frequent toezicht bij bedrijven dragen wij eraan bij dat het naleefgedrag van bedrijven in ons werkgebied verbetert. • Met het herstellen van de balans tussen de gecontracteerde opdracht en de benodigde middelen door het tijdelijk en beperkt te versterken van diverse kritische posities bieden wij onze collega's een beter perspectief. Wij voorkomen hiermee uitval of vertrek van eigen medewerkers op posities waar de werkdruk al over meerdere jaren hoog is en wordt ervaren. • Het herkennen van de huidige situatie en het erkennen van de noodzakelijke stappen om te komen tot een toekomstbestendige organisatie die voldoet aan de landelijke criteria die zijn gesteld vanuit het IBP-VTH biedt ons de ruimte en tijd om te kijken op welke wijze we

kunnen toewerken naar structurele oplossingen. Wij zien hierbij kansen in het doorontwikkelen van interne medewerkers. Wij overwegen daarbij ook de noodzaak van een reorganisatie.

- Wij verbeteren onze data-kwaliteit op milieutoezicht. Hierdoor verbeteren het inzicht en ontstaat sturingsinformatie om de beschikbare capaciteit efficiënt en effectief in te kunnen blijven zetten. Afgelopen jaar investeerden wij in datagericht toezicht. Nu moeten wij, met extra capaciteit/kennis, de stap zetten om dit operationeel te krijgen.

Risico's en nadelen van continueren van de huidige situatie

De organisatie is aantoonbaar niet in staat de volledige opdracht van haar deelnemers uit te voeren. Dit oplossen vraagt een zorgvuldige proces om inzicht en scenario's voor de langere termijn te krijgen. Het niet invullen van deze kritische posities geeft niet de rust en noodzakelijke capaciteit om beheersmaatregelen te nemen om de risico's te verminderen en achterstanden te verkleinen.

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

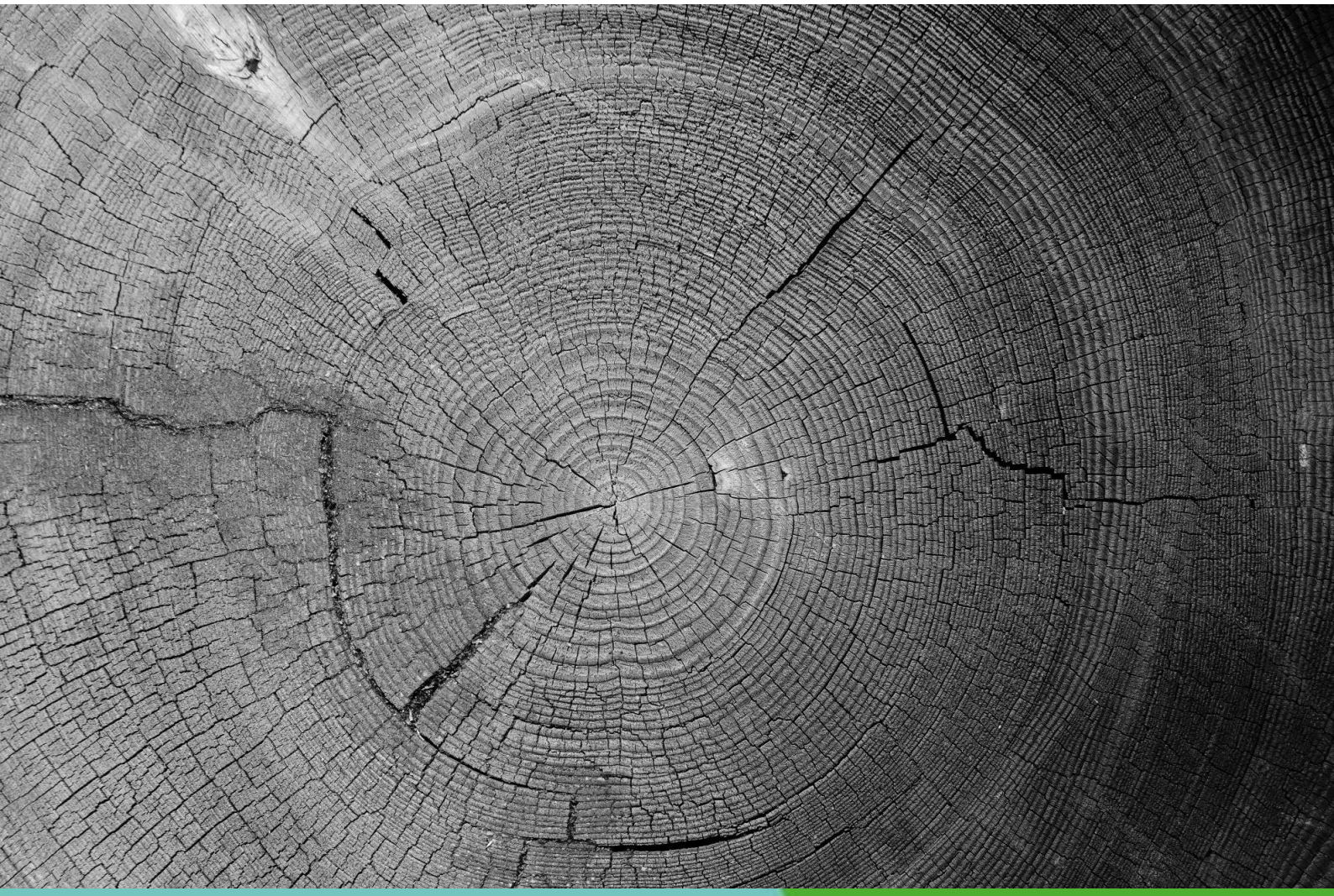

3 Financieel kader

3.1 Wijze van financiering

Onze financiële exploitatie is gebaseerd op de bijdragen van onze deelnemers. Die kent op dit moment de vorm van inputfinanciering. Jaarlijks stellen wij een begroting op basis van de gegarandeerde, gecontracteerde uren die voor onbepaalde tijd, per gemeente, zijn vastgelegd in de GR en DVO's. De begroting is zo tenminste budgettair neutraal. Structureel is onze begroting niet in evenwicht, dit wordt gecorrigeerd door de incidentele baten. Er worden in de komende jaren stappen gezet om dit evenwicht meerjarig te herstellen. Een aantal gemeenten participeert in de verdeelsleutel.

Looptijd van huidige verdeelsleutel fixeren tot aan herijking

De looptijd van de huidige, vastgestelde verdeelsleutel is 2019-2023. In de periode 2024-2026 wordt de financieringsstructuur herijkt, deze begroting is opgesteld op basis van de huidige verdeelsleutel deze is tot aan de herijking gefixeerd.

Uitbreiding van het basistakenpakket door in werking treden van de Omgevingswet

Onze deelnemers hebben alle basistaken ingebracht met uitzondering van een deelnemer. Dit gaat over de taken die onder de omgevingswet vallen onder het basistakenpakket. Aangezien voor sommige deelnemers de inschatting van de afname van de uitbreiding taken nog niet goed is te kwantificeren, moet er rekening mee gehouden worden dat de bijdrage nog kan veranderen.

3.1.1 Tarief

De bijdrage voor de uitwerkingen van de ontwikkellijnen uit het Plan van Aanpak IBP-VTH, waarvoor deze begrotingswijziging is opgesteld, worden incidenteel opgevraagd bij onze deelnemers en zijn niet verwerkt in het uurtarief.
Het basistarief van onze diensten bedraagt voor 2025 € 104,50 (In de oorspronkelijke begroting 2024 was dat: € 97,25 en na de gewijzigde begroting € 99,12).

3.1.2 Wijze van kostennormering

Tot aan de herijking van de financiering is het huidig financieel kader gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Als productiviteitsnorm wordt in deze begroting uitgegaan van 1.340 uur.

3.1.3 Financieel beleid

De begrotingswijziging 2025 is niet structureel in evenwicht, de totale begroting is wel in evenwicht door de dekking van incidentele baten. Dit betekent dat wij structurele lasten dekken uit incidentele baten. De oorzaak hiervan is de toenemende trend van financiering voor projecten korter dan vijf jaar en de binnen vijf jaar aflopende DVO's. Wij hebben het streven om dit beter in balans te brengen door het vernieuwen van onze financieringsstructuur. Wanneer onder andere de structurele begroting in evenwicht is, is het laagste niveau van financieel toezicht van het ministerie van Binnenlandse Zaken van toepassing. Wanneer dit evenwicht niet in de meerjarenraming kan worden hersteld kan dit leiden tot een aanscherping van het financiële toezicht door het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

4 Gewijzigde paragrafen

Alleen de gewijzigde paragrafen zijn toegelicht in de deze begrotingswijziging, de ongewijzigde paragrafen uit de begroting 2025 zijn hierin niet meegenomen.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het huidige weerstandsvermogen bedraagt € 467.000 en is voor de laatste keer in 2020 geactualiseerd. Het vernieuwen van de financieringsstructuur en de dienstverleningsovereenkomsten heeft impact op de berekening van ons weerstandsvermogen. Daarnaast is het mogelijk dat voor de inhaalslag op toezicht & handhaving, specifiek op de hoog-risico bedrijven, het weerstandsvermogen in 2024 wordt aangesproken. Het weerstandsvermogen/ratio, is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat het benodigde weerstandsvermogen moet opnieuw worden berekend uitgaande van de vernieuwde financieringsstructuur. Omdat het berekende weerstandsvermogen nu niet actueel is, geeft het uitdrukken in een ratio en percentage niet voldoende inzicht.

4.2 Financiële kengetallen

Kengetallen geven de verhouding weer tussen onderdelen van resultatenrekening en/of balans en helpen bij de beoordeling van onze financiële positie. Deze kengetallen geven inzicht in hoeveel (financiële) ruimte wij hebben om structurele en incidentele lasten te dekken. De verplichte op te nemen kengetallen in de jaarrekening staan in artikel 113 van het BBV en worden in onderstaande tabel berekend en toegelicht.

Kengetallen	Begroting	Gewijzigde begroting
	2025	2025
	%	%
Netto schuldquote	-18,32	-16,31
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-18,39	-16,37
Solvabiliteitsratio	4,49	4,49
Structurele exploitatieruimte	-17,88	-15,97

Netto schuldquote, al dan niet gecorrigeerd voor alle leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van rentelasten en aflossingen op de exploitatie. De langlopende lening van ODIJmond is aflossingsvrij. Er is geen sprake van rentelasten bij onze kortlopende schulden, grotendeels nog aan te wenden en vooruit ontvangen specifieke uitkeringen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen (EV) als percentage van het balanstotaal. Het EV van een gemeente bestaat volgens Artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte

Om te zien hoe groot de structurele exploitatieruimte is, kijken wij naar de structurele baten en lasten en vergelijken deze met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet bij ons van toepassing.

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

5 Financiële begroting (inclusief overhead)

5.1 Overzicht baten en lasten

Baten (incl. overhead)

	Begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025
GR-bijdragen	€	€
Gemeente Beverwijk	1.289.824	1.289.824
Gemeente Bloemendaal	160.979	160.979
Gemeente Edam-Volendam	293.493	293.493
Gemeente Haarlem	1.881.296	1.881.296
Gemeente Heemskerk	727.454	727.454
Gemeente Heemstede	158.571	158.571
Gemeente Landsmeer	164.728	164.728
Provincie Noord-Holland bodemtoezichttaken	333.875	333.875
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	140.029	140.029
Gemeente Oostzaan	142.353	142.353
Gemeente Purmerend	435.838	435.838
Gemeente Uitgeest	312.643	312.643
Gemeente Velsen	2.339.299	2.339.299
Gemeente Waterland	190.250	190.250
Gemeente Wormerland	205.239	205.239
Gemeente Zandvoort	183.606	183.606
GR-bijdragen deelnemers	**8.959.479**	**8.959.479**
Overeenkomsten en (subsidie)projecten	**7.296.366**	**9.301.366**
Overige baten	**27.000**	**27.000**
TOTAAL BATEN	**16.282.845**	**18.287.845**

5.2 Toelichting op de baten

De kosten in verband met de decentralisatie van de bodembijdrage zijn net als in oorspronkelijke begroting opgenomen in de bijdrage gemeenschappelijke regeling. (GR bijdrage deelnemers)

In de begroting is een incidentele bijdrage opgenomen voor het uitwijken van de ontwikkellijnen 1 en 3 zoals is beschreven in hoofdstuk 2. Deze bijdrage is verwerkt onder de overeenkomsten en bijdragen in plaats van de gr-bijdrage deelnemers. Deze kosten zijn apart opgenomen in de begroting om duidelijkheid te scheppen over de financiële verantwoordelijkheden en uitgaven. Voor de specificatie van de overeenkomsten en overige (subsidie) projecten verwijzen wij naar de bijlage.

Lasten (incl. overhead)

	Begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025
Personele lasten	€	€
Salarissen en sociale lasten	12.830.760	12.830.760
Werving & personeelsbeleid	74.000	74.000
Inhuur derden	200.000	200.000
Scholing & employability	335.255	335.255
Overige personeelslasten	214.620	214.620
Subtotaal personele lasten	**13.654.635**	**13.654.635**
Kapitaalslasten		
Afschrijvingslast Gebouw	65.300	65.300
Afschrijvingslast Verbouwing & inventaris	102.200	102.200
Afschrijvingslast Vervoermiddelen	5.146	5.146
Afschrijvingslast ICT	155.831	155.831
Rentelast vaste schuld (aanschaf pand)	14.430	14.430
Subtotaal kapitaalslasten	**342.907**	**342.907**
Overige bedrijfslasten		
PZ-zaken/ salarisadministratie	48.474	48.474
Organisatieontwikkeling	26.189	632.189
Accountants- en advieskosten	40.880	40.880
Huisvestingskosten	273.896	273.896
Facilitaire kosten	26.572	26.572
ICT-kosten	424.130	424.130
Handhavingskosten	39.858	39.858
Algemene kosten	384.642	384.642
Bankkosten	1.226	1.226
Subtotaal overige bedrijfslasten	**1.265.868**	**1.871.868**
Externe projectkosten	1.034.045	2.433.045
TOTAAL LASTEN	**16.297.455**	**18.302.455**

In de begroting is een incidentele bijdrage opgenomen voor het uitwijken van de ontwikkellijnen 1 en 3 zoals is beschreven in hoofdstuk 2. De lasten van deze bijdrage zijn als externe projectkosten met uitzondering van de organisatieontwikkelingskosten. Deze kosten zijn apart opgenomen in de begroting om duidelijkheid te scheppen over de financiële verantwoordelijkheden en uitgaven.

5.3 Totalen

Programma milieu	Begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025
	€	€
Totaal baten	16.282.846	18.287.845
Totaal directe lasten	12.611.811	13.136.811
Overhead	3.685.643	5.165.644
Saldo van baten en lasten	**14.609-**	**14.609-**
Toevoeging aan reserves	-	-
Onttrekking aan reserves	14.609	14.609
Resultaat	**0**	**0**

5.4 Incidentele baten en lasten

	Begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025
	€	€
Totaal incidentele baten	4.021.995	6.026.995
Totaal incidentele lasten	1.116.045	3.121.045

5.5 Specificatie naar taakvelden

Taakveld		Baten	Lasten	Mutaties reserves	Saldo
		€	€	€	€
8.3	Wonen en bouwen	2.900.701	2.152.354		748.347
7.4	Milieubeheer	15.179.871	10.817.687		4.362.184
0.4	Overhead*	56.160	5.165.644		5.165.644
4.1	Openbaar basisonderwijs	151.114	151.114		-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)				-
0.5	Treasury		15.656		15.656-
	Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**18.287.845**	**18.302.455**	**-**	**14.609-**
0.10	Mutaties reserves			**14.609**	14.609
0.11	**Resultaat van de rekening van baten en lasten**				**-**

*De specificatie van de overhead is opgenomen in de bijlage

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

6 Meerjarenraming

6.1 Meerjarenraming 2026 – 2028

Belangrijkste uitgangspunt voor deze begrotingswijziging 2025 en de meerjarenraming 2026-2028, is dat deze sluitend is. Het actualiseren van onze GR, DVO's en financieringsstructuur in het eerste kwartaal van 2025 voorziet in maatregelen die ook op langere termijn een sluitende begroting waarborgen. Een sluitende begroting vereist een evenwicht tussen de baten en de lasten. Daarnaast hebben de verdere uitwerkingen van het Plan van Aanpak IBP-VTH richting een toekomstbestendige omgevingsdienst invloed op de meerjarenraming. Niet alle effecten hiervan zijn nog te kwantificeren en daarom niet verwerkt in de meerjarenraming. In deze meerjarenraming gaan we uit van het verlengen van de overeenkomsten wanneer deze van rechtswege aflopen.

Baten	**Meerjarenraming**		
	2026	**2027**	**2028**
GR-bijdragen	€	€	€
Gemeente Beverwijk	1.322.070	1.355.121	1.388.999
Gemeente Bloemendaal	165.004	169.129	173.357
Gemeente Edam-Volendam	300.830	308.351	316.060
Gemeente Haarlem	1.928.328	1.976.537	2.025.950
Gemeente Heemskerk	745.640	764.281	783.388
Gemeente Heemstede	162.536	166.599	170.764
Gemeente Landsmeer	168.847	173.068	177.395
Provincie Noord-Holland bodemtoezichttaken	342.222	350.778	359.547
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	143.530	147.118	150.796
Gemeente Oostzaan	145.912	149.560	153.299
Gemeente Purmerend	446.734	457.902	469.350
Gemeente Uitgeest	320.459	328.471	336.683
Gemeente Velsen	2.397.782	2.457.726	2.519.169
Gemeente Waterland	195.006	199.881	204.878
Gemeente Wormerland	210.370	215.629	221.020
Gemeente Zandvoort	188.196	192.901	197.724
GR-bijdragen deelnemers	**9.183.466**	**9.413.053**	**9.648.379**
Overeenkomsten en (subsidie)projecten	6.293.713	5.834.251	5.983.486
Overige baten	27.675	28.367	29.076
Nagekomen baten			
TOTAAL BATEN	**15.504.854**	**15.275.671**	**15.660.941**

Personele lasten	Meerjarenraming		
	2026	2027	2028
	€	€	€
Salarissen en sociale lasten	12.790.655	12.653.917	12.970.265
Werving & personeelsbeleid	75.850	77.746	79.690
Inhuur derden	205.000	210.125	215.378
Scholing & employability	343.636	352.227	361.033
Overige personeelslasten	219.986	225.485	231.122
Subtotaal personele lasten	**13.635.127**	**13.519.501**	**13.857.488**
Kapitaalslasten			
Afschrijvingslast Gebouw	66.933	68.606	70.321
Afschrijvingslast Verbouwing & inventaris	104.755	107.374	110.058
Afschrijvingslast Vervoermiddelen	5.274	5.406	5.541
Afschrijvingslast ICT	159.727	163.720	167.813
Rentelast vaste schuld (aanschaf pand)	14.791	15.161	15.540
Subtotaal kapitaalslasten	**351.480**	**360.267**	**369.273**
Overige bedrijfslasten			
PZ-zaken/ salarisadministratie	49.686	50.034	51.285
Organisatieontwikkeling	26.843	27.031	27.707
Accountants- en advieskosten	41.902	42.195	43.250
Huisvestingskosten	280.743	282.709	289.776
Facilitaire kosten	27.236	27.427	28.113
ICT-kosten	434.733	437.776	448.721
Handhavingskosten	40.854	41.140	42.169
Algemene kosten	394.258	397.018	406.943
Bankkosten	1.257	1.266	1.298
Subtotaal overige bedrijfslasten	**1.297.514**	**1.306.597**	**1.339.262**
Externe projectkosten	230.343	98.916	98.916
TOTAAL LASTEN	**15.514.464**	**15.285.280**	**15.664.939**

- De financiële effecten van de uitwerkingen van de vijf ontwikkellijnen zijn nog niet gekwantificeerd en daarom zijn deze niet verwerkt in de meerjarenraming van de lasten.

TOTALEN	Meerjarenraming		
	2026	2027	2028
	€	€	€
Totaal baten	15.504.854	15.275.671	15.660.941
Totaal directe lasten	11.696.754	11.444.303	11.819.142
Overhead	3.817.710	3.840.978	3.845.797
Saldo van baten en lasten	**9.609-**	**9.609-**	**3.999-**
Toevoeging aan reserves	-	-	
Onttrekking aan reserves	9.609	9.609	6.113
Resultaat	**0-**	**0-**	

- De financiële effecten van de uitwerkingen van de vijf ontwikkellijnen zijn nog niet gekwantificeerd en daarom zijn deze niet verwerkt in de totale meerjarenraming.

Incidentele baten en lasten	Meerjaren raming		
	2026	2027	2028
	€	€	€
Totaal incidentele baten	3.422.629	2.009.766	765.003
Totaal incidentele lasten	357.343	231.041	236.294

- De financiële effecten van de uitwerkingen van de vijf ontwikkellijnen zijn nog niet gekwantificeerd en daarom zijn deze niet verwerkt in de meerjarenraming van de incidentele baten en lasten.

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

7 Bijlagen

7.1 Bijlage

1. Formatie overzicht.
2. Specificatie overhead.
3. Stemverhoudingen.
4. Verdeelsleutel.
5. Deelnemersbijdrage werkkapitaal 2025 en 2026 en eenmalige programmakosten.
6. Overzicht van dienstverleningsovereenkomsten en projectenbijdragen per deelnemer.

7.1 Formatieoverzicht

Formatie	Begroting	Gewijzigde begroting
	2025	2025
GR-formatie	63,4	63,4
Formatie overeenkomsten en (subsidie)projecten	43,8	43,8
Overheadformatie	30,3	30,3
Formatie Regeling Generatiepact	2	2
Totaal formatie	**139,5**	**139,5**

7.2 Specificatie overhead

In onderstaand overzicht de gewijzigde tabel voor de overheadslasten.

Specificatie overhead	Begroting	Gewijzigde begroting
	2025 €	2025 €
Personele lasten	2.451.742	2.451.742
Overige personele lasten	65.300	671.300
Afschrijvingen	163.988	163.988
Rentelasten	14.430	14.430
ICT	148.446	148.446
Overige bedrijfslasten	841.738	841.738
Externe projectkosten		874.000
Totaal	**€ 3.685.643**	**€ 5.165.644**

7.3 Stemverhoudingen

In overeenstemming met artikel 8 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Stemrecht is de stemverhouding, wanneer opgeroepen wordt tot gewogen stemmen, als volgt bepaald:

Vaststelling door het Algemeen Bestuur
Het Algemeen Bestuur stelt de verhouding van de stemmen vast aan de hand van de vastgestelde begroting voor het volgende jaar. Dit betekent dat de begroting niet alleen een financieel document is, maar ook direct invloed heeft op de stemverhoudingen binnen het bestuur.

Aanpassing bij wijziging van de begroting
Als de begroting gedurende een jaar wordt gewijzigd, stelt het Algemeen Bestuur de stemverhouding opnieuw vast. Deze aanpassing gebeurt direct met het besluit tot vaststelling van deze gewijzigde begroting. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de stemverhouding op basis van financiële inbreng van de GR.

Deelnemers		**GR 2025 x 1.000**
	%	**€**
Beverwijk	14,40	1.290
Bloemendaal	1,80	161
Haarlem	21,00	1.881
Heemskerk	8,12	727
Heemstede	1,77	159
Provincie Noord-Holland	5,29	474
Purmerend	4,86	436
Uitgeest	3,49	313
Velsen	26,11	2.339
Waterland	2,12	190
Zandvoort	2,05	184
Edam-Volendam	3,28	293
Landsmeer	1,84	165
Oostzaan	1,59	142
Wormerland	2,29	205
Totaal	**100%**	**8.959**

7.4 Verdeelsleutel

Bij het opstellen van de begroting 2025 en de verdeling van de deelnemersbijdrage voor de incidentele lasten, hielden wij rekening met de gezamenlijke verantwoordelijkheid die alle betrokken partijen dragen. Dit principe is leidend geweest bij het bepalen van de verdeelsleutel.

Verdeelsleutels voor incidentele lasten

Om de lasten eerlijk en transparant te verdelen, stellen wij voor om de volgende kaders te hanteren in het bepalen van de verdeelsleutel:

- *Basis van verdeling*
  De bijdrage per deelnemer voor de incidentele lasten is verdeeld op basis van de financiële inbreng van de ingebrachte taken van iedere deelnemers.

- *Referentiepunt*
  Als referentiepunt gebruiken wij de begroting 2025. Dit biedt een stabiele en actuele basis voor de berekeningen.

- *Inbegrepen bijdragen*
  In de berekeningen worden zowel de bijdragen van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) als de bijdragen via dienstverleningsovereenkomsten (exclusief dienstverleningsovereenkomsten voor nieuw ingebrachte taken per 2024) meegenomen. Deze aanpak zorgt ervoor dat alle vormen van financiële betrokkenheid worden meegenomen, waardoor een rechtvaardige verdeling wordt gegarandeerd.

- *Uitsluiting van projectbijdragen*
  Vanwege de vermenging van projectkosten en subsidies, sluiten wij de projectbijdragen uit van deze berekeningen. Dit voorkomt onduidelijkheden en zorgt ervoor dat de incidentele lasten zuiver worden berekend.

Door deze aanpak te hanteren, zorgen we voor een evenwichtige en eerlijke bijdrageverdeling, die recht doet aan de financiële betrokkenheid van elke deelnemer.

7.5 Incidentele bijdrage 2025

7.5.1 Incidentele bijdrage per deelnemer

Deelnemer	Totale bijdrage per deelnemer in euro's
Beverwijk	240.095
Bloemendaal	66.494
Edam - Volendam	45.852
Haarlem	279.011
Heemskerk	166.948
Heemstede	55.258
Landsmeer	73.023
Oostzaan	82.865
Provincie Noord-Holland	70.284
Purmerend	80.756
Uitgeest	82.680
Velsen	357.911
Waterland	78.290
Wormerland	122.493
Zandvoort	203.040
Eindtotaal	**2.005.000**

7.6 Overzicht van dienstverleningsovereenkomsten en projectbijdragen per deelnemer

Gemeenten	Omschrijving	Begroting 2025	Gewijzigde Begroting 2025
		€	€
Alkmaar	Uitvoering strategische nota Schiphol	12.749	12.749
Bergen	Uitvoering strategische nota Schiphol	12.749	12.749
Beverwijk	Bijdrage Natuur milieueducatie	75.557	75.557
Beverwijk	Verduurzaming bedrijven (Greenbiz)	25.657	25.657
Beverwijk	Energiebesparingsakkoord	30.522	30.522
Beverwijk/ PNH	Schone en slimme mobiliteit/ IJmond Bereikbaar	nnb	nnb
Beverwijk	Meetnet	25.000	25.000
Beverwijk	Bijdrage programma Gezondheid & Luchtkwaliteit (en gezondheid)	85.000	85.000
Beverwijk	Bijdrage uitvoering duurzaamheidslening	10.000	10.000
Beverwijk	Steunpunt JTF-IJmondregio	4.900	4.900
Beverwijk	Bijdrage personele dekking mobiliteitsfonds	6.667	6.667
Beverwijk	Uitvoering applicatiebeheer VTH-systeem Open Wave (nacalculatie)	pm	pm
Beverwijk	Doorberekening toelage overgangsecht overname personeel	pm	pm
Beverwijk	Doorberekening van constructeurslasten	pm	pm
Beverwijk	DVO Bouw- en woningtoezichtstaken	140.030	140.030
Beverwijk	DVO Bouw- en woning vergunningverlening niet complex	189.041	189.041
Bloemendaal	DVO DOR (Digitaal Opkopers Register)	6.270	6.270
Bloemendaal	DVO Volledige milieutakenpakket	249.755	249.755
Bloemendaal	Dienstverleningsovereenkomst Toezicht en Handhaving Drank en horecawetgeving	31.350	31.350
Bloemendaal	Energiebesparingsakkoord	11.906	11.906
Castricum	Uitvoering strategische nota Schiphol	12.749	12.749
Castricum	Steunpunt JTF-regio IJmond	4.200	4.200
Edam-Volendam	Dienstverleningsovereenkomst Milieu toezicht en handhaving	140.030	140.030
Edam-Volendam	Uitvoering Detachering ruimtelijk advies taken (nacalculatie)	pm	pm

Edam-Volendam	Uitvoering Toezicht en Handhaving Drank en horecawetgeving (nacalculatie)	pm	pm
Edam-Volendam	Uitvoering Bouw en Woningtoezicht taken (nacalculatie)	pm	pm
Edam-Volendam	Dienstverleningsovereenkomst activiteitenbesluit leefomgeving	15.675	15.675
Edam-Volendam	Energiebesparingsakkoord	6.927	6.927
Edam-Volendam	Uitvoering PVA Energietaken wet milieubeheer implementatie en administratief toezicht	43.890	43.890
Haarlem	Uitvoering strategische nota Schiphol	7.211	7.211
Haarlem	Uitvoering Zonebeheer industrieterrein Waarderpolder (nacalculatie)	pm	pm
Haarlem	Energiebesparingsakkoord	78.571	78.571
Heemskerk	Bijdrage Natuur milieueducatie	75.557	75.557
Heemskerk	Project inventarisatie glastuinbouwgebied Heemskerk	125.400	125.400
Heemskerk	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woning vergunningverlening niet complex	287.375	287.375
Heemskerk	Bijdrage personele dekking mobiliteitsfonds	6.667	6.667
Heemskerk	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woningtoezichtstaken	94.050	94.050
Heemskerk	Uitvoering Toezicht en handhaving Drank- en horecawetgeving (nacalculatie)	pm	pm
Heemskerk	Uitvoering applicatiebeheer VTH-systeem Open Wave (nacalculatie)	pm	pm
Heemskerk	Meetnet	14.000	14.000
Heemskerk	Bijdrage uitvoering duurzaamheidslening	10.000	10.000
Heemskerk	Versnelling van het verduurzamen van bedrijfsterreinen, de Trompet en de Houtwegen (Greenbiz)	50.000	50.000
Heemskerk	Bijdrage programma Gezondheid & Gezondheid (en gezondheid)	85.000	85.000
Heemskerk	Energiebesparingsakkoord	20.834	20.834
Heemskerk	Steunpunt JTF IJmondregio	4.550	4.550
Heemskerk	Doorbelasting Licentiekosten VTH applicatie Open Wave	16.805	16.805
Heemstede	Dienstverleningsovereenkomst - Toezicht en handhaving Drank- en horecawetgeving	31.350	31.350
Heemstede	Dienstverleningsovereenkomst DOR Digitaal Opkopers Register (nacalculatie)	pm	pm
Heemstede	Dienstverleningsovereenkomst - Volledig Milieu	182.666	182.666
Heemstede	Energiebesparingsakkoord	12.960	12.960
Heemstede	Advisering bestemmingsplannen - nacalculatie	pm	pm

Heiloo	Uitvoering strategische nota Schiphol	12.749	12.749
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst volledig milieutakenpakket	266.893	266.893
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst brandveiligheidstaken	28.111	28.111
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst Alcoholwet	20.900	20.900
Landsmeer	Uitvoering applicatiebeheer VTH-systeem Open Wave (nacalculatie)	pm	pm
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst bouwvergunningverlening	171.380	171.380
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst bouw Juridische handhaving	140.030	140.030
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst bouw en woningtoezicht	126.445	126.445
Landsmeer	Dienstverleningsovereenkomst bouw ondersteuning	28.111	28.111
Landsmeer	Doorbelasting Licentiekosten VTH applicatie Open Wave	11.741	11.741
Landsmeer	Energiebesparingsakkoord	3.137	3.137
Nog te bestede subsidie bedragen	Dekking ten behoeve van geluidsadviseur uit subsidie geluidsanering	85.000	85.000
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst Volledig Milieutakenpakket	218.196	218.196
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst Toezicht en handhaving Drank en horecawetgeving	20.900	20.900
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst toezicht Ruimtelijke Ordening	20.900	20.900
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst Brandveiligheidstaken (factureren aan veiligheidsregio)	57.684	57.684
Oostzaan	Energiebesparingsakkoord	4.909	4.909
Oostzaan	Dienstverleningsovereenkomst Bouw en woningtoezichttaken	89.870	89.870
Oostzaan	Doorbelasting Licentiekosten VTH applicatie Open Wave	8.835	8.835
Provincie Noord-Holland	Schone en slimme mobiliteit/ IJmond Bereikbaar	400.000	400.000
Provincie Noord-Holland	Bijdrage Indirecte Lozingen/ Hergebruik stedelijk waterafval	pm	pm
Provincie Noord-Holland	Steunpunt JTF IJmondregio	46.667	46.667
Provincie Noord-Holland	Uitvoering applicatiebeheer VTH-systeem Open Wave (nacalculatie)	pm	pm
Purmerend	Dienstverleningsovereenkomst volledig milieutakenpakket (deelgebied Beemster)	108.680	108.680

Purmerend	Energiebesparingsakkoord	15.198	15.198
Rijksoverheid	SPUK THE (2022-2026)	235.000	235.000
Uitgeest	Bijdrage uitvoering duurzaamheidsprogramma	90.000	90.000
Uitgeest	Dienstverleningsovereenkomst Brandveiligheidstaken	57.475	57.475
Uitgeest	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woningtoezichtstaken	162.498	162.498
Uitgeest	Dienstverleningsovereenkomst Toezicht en handhaving Alcoholwet	24.871	24.871
Uitgeest	Bijdrage EBP 2023-2026	26.093	26.093
Uitgeest	Energiebesparingsakkoord	4.927	4.927
Uitgeest	Steunpunt JTF IJmondregio	1.633	1.633
Velsen	Dienstverleningsovereenkomst Havenverordening	74.000	74.000
Velsen	Verduurzaming bedrijven (GreenBiz)	60.000	60.000
Velsen	Meetnet	39.000	39.000
Velsen	Energiebesparingsakkoord	36.573	36.573
Velsen	Bijdrage programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmondgemeenten	170.000	170.000
Velsen	Steunpunt JTF IJmondregio	8.050	8.050
Velsen	Bijdrage personele dekking mobiliteitsfonds	6.667	6.667
Waterland	Dienstverleningsovereenkomst Milieu specialistische regelgeving - Milieu evenementen - Milieu specialistische regelgeving - Ruimtelijke plannen en bouwplannen	105.232	105.232
Waterland	Energiebesparingsakkoord	6.736	6.736
Waterland	Dienstverleningsovereenkomst toezicht (volledig milieutakenpakket)	145.464	145.464
Waterland	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woningtoezicht	86.944	86.944
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst - Bouw- en woningtoezicht	134.805	134.805
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst - Ruimtelijke Ordeningstoezicht	20.900	20.900
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst Brandveiligheidstaken	86.526	86.526
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst - Volledig milieutakenpakket	338.789	338.789
Wormerland	Dienstverleningsovereenkomst - Toezicht en handhaving Drank- en horecawetgeving	20.900	20.900
Wormerland	Energiebesparingsakkoord	7.363	7.363
Wormerland	Doorbelasting Licentiekosten VTH applicatie Open Wave	18.775	18.775
Zandvoort	Dienstverleningsovereenkomst Milieu (Volledige milieutakenpakket)	146.300	146.300

Zandvoort	Dienstverleningsovereenkomst Bouw- en woningtoezichtstaken	672.144	672.144
Zandvoort	Dienstverleningsovereenkomst Toeristische verhuur + APV	160.082	160.082
Zandvoort	Uitbreiding formatie (Bouw- en woningvergunning)	140.030	140.030
Zandvoort	Dienstverleningsovereenkomst Verlenging Formule1 2024-2025	66.880	66.880
Zandvoort	Energiebesparingsakkoord	11.751	11.751
Deelnemers specificatie	*Programma bijdrage voor vernieuwen financieringsstructuur*	-	*374.000*
Deelnemers specificatie	*Eenmalige bijdrage organisatie ontwikkelingslasten*	-	*606.000*
Deelnemers specificatie	*Capaciteitsuitbreiding verbeteren planning en controle cyclus*	-	*500.000*
Deelnemers specificatie	*Capaciteitsuitbreiding versterking kritische posities berekent per jaar tot en met 2026*	-	*525.000*
	Totaal	**7.296.366**	**9.301.366**

- N.B.: Overeenkomsten op basis van nacalculatie zijn in de begroting als PM opgenomen. Echter, in de bovenstaande tabel hebben deze de fictieve waarde van pm/1 euro meegekregen.

De schuin gearceerde bedragen zijn gewijzigd in deze begrotingswijzing het programma indirecte lozingen is nog niet verwerkt in deze gewijzigde begroting omdat het besluitvormingstraject per deelnemer aan dit programma nog nog niet is afgerond.

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

Contactpersoon: Omgevingsdienst IJmond

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251–263 863
info@odijmond.nl
www.odijmond.nl

3 juli 2024 |